

หน่วยที่ 2

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

1000.00
900.00
800.00
700.00
600.00
500.00
400.00
300.00
200.00
100.00
90.00
80.00
70.00

หัวข้อเรื่อง (Topics)

- 2.1 ความหมายและลักษณะของธุรกิจ
- 2.2 ความสำคัญของธุรกิจ
- 2.3 วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ
- 2.4 ประเภทของธุรกิจ
- 2.5 หน้าทีของธุรกิจ
- 2.6 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

หัวข้อเรื่อง (Topics)

- 2.7 เงินทุนและแหล่งเงินทุน
- 2.8 การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน
- 2.9 กำไรที่ตั้งของธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

2.1 ความหมายและลักษณะของธุรกิจ

2.1.1 ความหมายของธุรกิจ

กนกพร คุณคงทรัพย์ (2549 : 4) กล่าวว่า ธุรกิจ หมายถึง กระบวนการนำทรัพยากรธรรมชาติมาผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยแรงงานหรือเครื่องจักร เพื่อแปรสภาพให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปหรือสินค้าสำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย รวมทั้งกิจกรรมบริการต่าง ๆ ด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งค้าหรือแสวงหาผลกำไร

ทับทิม วงศ์ประยูร และคณะ (2553 : 1) กล่าวว่า ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่ทำให้เกิดสินค้าหรือบริการขึ้นแล้วมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน และมีวัตถุประสงค์จะได้ประโยชน์จากการกระทำกิจกรรมนั้น

อนิวัช แก้วจ้านง (2553 : 1) กล่าวว่า ธุรกิจ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เพื่อก่อให้เกิดสินค้าและบริการ โดยมีการแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินค้าและบริการไปยังบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น ส่งผลให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม แม้ว่ากิจกรรมนั้นจะมีความเสี่ยงเกิดขึ้นก็ตาม

2.1.2 ลักษณะของธุรกิจ

จากความหมายของธุรกิจสามารถสรุปลักษณะของธุรกิจได้ ดังนี้

1. **ธุรกิจการผลิต** โดยส่วนใหญ่มนุษย์จะมีความแตกต่างในเรื่องรูปร่าง ลักษณะ เชื้อชาติภาษา วัฒนธรรม การปกครอง ศาสนา ความเชื่อ ฯลฯ แต่บนพื้นฐานความแตกต่างเหล่านี้มนุษย์ยังมีสิ่งที่เหมือนกันอยู่ 2 ประการ คือ

(1) **Need** คือ สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต คือปัจจัย 4 ได้แก่ ที่อยู่อาศัยอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค

(2) **Wants** คือ สิ่ง que ทุกคนต้องการ หรืออยากจะมี เพื่อเป็นสิ่่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน อย่างเช่น รถยนต์ เครื่องซักผ้า โทรทัศน์ ตู้เย็น พัดลม

2. **ธุรกิจซื้อขายไป** ธุรกิจประเภทนี้มิได้ผลิตสินค้าเองแต่จะซื้อสินค้าสำเร็จรูปจากผู้ผลิตหรือโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อจัดจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค

3. **ธุรกิจบริการ** ธุรกิจประเภทนี้เน้นการให้บริการหรือขายบริการ ไม่ได้จำหน่ายสินค้าแต่จะเป็นลักษณะของการอำนวยความสะดวกสบาย เช่น กิจการธนาคาร กิจการประกันภัย ธุรกิจโรงแรมร้านอาหารเสริมสวย โรงภาพยนตร์

2.2 ความสำคัญของธุรกิจ

ธุรกิจเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อสังคม ทำให้สังคมเกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าในทุกด้านตลอดเวลา ทำให้ความเป็นอยู่ของคนในสังคมมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ดังนั้น การดำเนินการทางธุรกิจจึงมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้เกิดการผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. ทำให้เกิดกิจกรรมการกระจายสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ผู้บริโภคได้เลือกใช้สินค้าหรือบริการตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น
3. ทำให้เกิดการลงทุนและการจ้างงาน เนื่องจากในการลงทุนทางธุรกิจทุกกิจกรรมจะต้องอาศัยแรงงานทั้งแรงกายและความคิด จึงทำให้มีรายได้ในการเลี้ยงชีพและเลี้ยงครอบครัว

4. ทำให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย โดยผู้ผลิตจะต้องไม่หยุดนิ่งที่จะปรับปรุงพัฒนาสินค้าหรือบริการตลอดเวลา ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ

5. ทำให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีอากร การประกอบธุรกิจมีรายได้ก็ย่อมจะต้องเสียภาษีให้รัฐ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการค้า ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น เพื่อที่รัฐจะได้นำเงินภาษีที่จัดเก็บนั้นมาจัดสรรเป็นงบประมาณในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

6. ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ เพราะการผลิตสินค้าหรือบริการนอกจากเพื่อจำหน่ายภายในประเทศแล้วยังสามารถส่งออกต่างประเทศ เพื่อนำเงินรายได้มาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดียิ่งขึ้นด้วย

2.3 วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ

ในการประกอบธุรกิจโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1. การแสวงหากำไรสูงสุด ซึ่งทุกธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นมามีเป้าหมายสูงสุดเหมือนกันคือ เพื่อแสวงหาผลกำไร โดยในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่า “การทำกำไรสูงสุด (Maximize Profit)” เนื่องจากผลกำไร หมายถึงผลตอบแทนของการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการนั้น ซึ่งถ้าไม่มีผลกำไรในการดำเนินธุรกิจแล้วธุรกิจก็จะไม่สามารถดำเนินต่อไปได้

2. ตอบสนองความต้องการหรือความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้บริโภค ผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนต้องยึดหลักสำคัญที่ว่า “ลูกค้าคือพระเจ้า” เนื่องจากลูกค้าหรือผู้บริโภคเป็นผู้ซึ่งซื้อและใช้สินค้าหรือบริการของเรา ตลอดจนเป็นผู้นำรายได้และผลกำไรมาสู่ธุรกิจของเราจึงต้องมีการตอบสนองความต้องการหรือความพึงพอใจของลูกค้าอย่างเต็มที่และเต็มกำลังความสามารถ

3. ความต่อเนื่องของธุรกิจหรือต้องการเจริญก้าวหน้าและการรักษาชื่อเสียงของธุรกิจ ในการประกอบธุรกิจนั้นผู้ประกอบการทุกรายเมื่อได้ลงทุนในธุรกิจแล้วย่อมต้องมีความต้องการให้ธุรกิจของตนมีความมั่นคงและยืนยาวต่อไปในระบบเศรษฐกิจ ด้วยการผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพ มีการรักษาชื่อเสียงของกิจการ โดยต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า ไม่ปลอมแปลงสินค้าหรือนำเอาสินค้าที่ไม่มีคุณภาพมาจำหน่าย

4. การมีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือที่เรียกอีกอย่างว่า “การคืนกำไรให้กับสังคม” ซึ่งการตอบแทนสังคมของผู้ประกอบธุรกิจนั้น ควรจะมุ่งเน้นการร่วมมือให้ความช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา การพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น ต้องดำเนินธุรกิจที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณีและศีลธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในสังคม เช่น รักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ด้วยการไม่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง

2.4 ประเภทของธุรกิจ

2.4.1 จำแนกตามประเภทของผลผลิต แบ่งเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. **ธุรกิจการเกษตร (Agricultural)** เป็นธุรกิจที่สร้างผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การทำนาทำไร่ เลี้ยงสัตว์ การประมง และการทำการเกษตร

2. **ธุรกิจการอุตสาหกรรม (Manufacturing)** เป็นธุรกิจที่ทำให้เกิดการแปรรูปวัตถุดิบให้เกิดเป็นสินค้า ประกอบด้วย

(1) **ธุรกิจอุตสาหกรรมในครัวเรือน (Industrial Homemade Business)** เป็นธุรกิจการผลิตที่มีขนาดเล็กและประกอบกิจการภายในครอบครัว โดยสมาชิกครอบครัวเป็นทั้งผู้ประกอบการและแรงงาน หรือรวมกลุ่มกันกับสมาชิกครอบครัวอื่นผลิต เช่น โรงสีข้าว การทอผ้าพื้นเมือง

(2) **ธุรกิจอุตสาหกรรมโรงงาน (Industrial Factory Business)** เป็นธุรกิจที่ทำให้เกิดการผลิตโดยใช้แรงงานจำนวนมาก และมีการลงทุนที่สูง รวมถึงมีเครื่องจักรและอุปกรณ์ การผลิตที่ทันสมัยมีทั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เช่น โรงงานผลิตรถยนต์

3. **ธุรกิจการเงิน (Financial)** เป็นธุรกิจที่เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดสรรสำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการนำเงินไปลงทุน เช่น ธนาคาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

4. **ธุรกิจพาณิชย์ (Commercial)** เป็นธุรกิจประเภทที่ทำให้เกิดมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคมีสินค้าใช้ในชีวิตประจำวันเพียงพอกับความต้องการ

5. **ธุรกิจการก่อสร้าง (Construction)** เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งต่างๆ รวมถึงการออกแบบ การปรับปรุงสถานที่ต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างที่อยู่อาศัย

6. **ธุรกิจบริการ (Services)** เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ลูกค้า เช่น สปา ร้านเสริมสวย โรงภาพยนตร์

2.4.2 จำแนกตามลักษณะของการดำเนินงาน แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. **ธุรกิจพาณิชย์กรรม (Commercial Business)** เป็นธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายสินค้า ทั้งการจัดจำหน่ายทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการค้า ทั้งขายส่ง ขายปลีก และการค้าขายระหว่างประเทศอีกด้วย เช่น ร้านค้าส่ง-ค้าปลีก ร้านค้าทั่วไป ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมถึงกิจการค้าขายที่มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ด้วย

2. **ธุรกิจอุตสาหกรรม (Industrial Business)** เป็นธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตโดยมีการแปรรูปวัตถุดิบให้เกิดเป็นสินค้าสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูป ซึ่งธุรกิจดังกล่าวจะมีทั้งขนาดเล็กขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เช่น โรงงานผลิตปุ๋ยเคมี

3. **ธุรกิจบริการ (Service Business)** เป็นธุรกิจดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ลูกค้า เน้นการสร้างคามพึงพอใจแก่ลูกค้า เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจสถานบันเทิงธุรกิจสปา ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจธนาคาร

2.4.3 จำแนกตามการกระจายสินค้าทางธุรกิจ

การแบ่งประเภทของธุรกิจตามการกระจายสินค้าทางธุรกิจ เป็นการแบ่งที่บ่งชี้พฤติกรรมการจัดการสินค้าสู่ตลาดเพื่อให้ถึงมือลูกค้า ซึ่งการกระจายสินค้าสู่ตลาด มีกิจกรรมทางการตลาดในรูปแบบที่แตกต่างกัน จึงแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การค้าปลีก

(1) ชนิดที่มีร้านค้าที่เป็นคนกลาง เป็นประเภทการค้าที่ผู้บริโภคจะมีโอกาสในการเลือกสินค้าที่พึงประสงค์ได้ เช่น ยี่ห้อ ราคา ปริมาณ กลิ่น สี บรรจุภัณฑ์

(2) ชนิดที่ไม่มีร้านค้า การค้าที่ไม่ได้อาศัยร้านค้าแต่อาศัยคนกลางขายตรง เช่น การขายประกันชีวิต เครื่องสำอาง

2. การค้าส่ง

การค้าส่งเป็นการซื้อขายสินค้าในจำนวนมากจากโรงงานหรือจากร้านค้าที่เป็นตัวแทนแบบขายส่ง ผู้บริโภคหรือลูกค้าต้องการสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่งเป็นจำนวนมาก และการค้าประเภทนี้มีต้นทุนในด้านการขนส่งสินค้า จึงต้องคำนึงถึงราคาที่ตั้งจากต้นทุนการผลิตไว้เป็นโหล เป็นก๊อซ เป็นลัง

จำแนกตามประเภท
ของผลผลิต

ธุรกิจการเกษตร

ธุรกิจการอุตสาหกรรม

ธุรกิจการเงิน

ธุรกิจการพาณิชย์

ธุรกิจการก่อสร้าง

ธุรกิจการบริการ

จำแนกตามลักษณะ
ของการดำเนินงาน

พาณิชย์กรรม

อุตสาหกรรม

การบริการ

จำแนกตามการกระจายสินค้า
ทางธุรกิจ

การค้าปลีก

การค้าส่ง

รูปที่ 2.1 การจำแนกประเภทธุรกิจ

2.5 หน้าทีของธุรกิจ

การประกอบธุรกิจเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติสลับซับซ้อน มีการผสมผสานทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ และวิธีการจัดการที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการที่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจและเป็นประโยชน์ต่อสังคมรวมทั้งประเทศชาติ ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว จำแนกหน้าที่ขั้นพื้นฐานทางธุรกิจเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 หน้าที่ทางการผลิต

การผลิตเป็นกิจกรรมในการนำทรัพยากรมาแปรรูปเปลี่ยนให้เป็นสินค้าหรือบริการ ซึ่งรวมถึงการเลือกทำเลการผลิต การวางแผนการผลิต การออกแบบผังโรงงานและขั้นตอนการผลิต การจัดเก็บรักษาวัตถุดิบและการควบคุมการผลิต ตลอดจนประสานงานการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.5.2 หน้าที่การจัดซื้อ

การจัดซื้อเป็นการกำหนดความต้องการจะซื้อสิ่งของที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ วัตถุดิบในการผลิตและวัสดุที่ใช้ในงานบริหารทั่วไป

2.5.3 หน้าทีทางการตลาด

การตลาดเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้าย การกระจายสินค้าและบริการจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่บริโภคโดยอาศัยส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) หรือเรียกว่า 4P's เป็นเครื่องมือ ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) ธุรกิจต้องมีหน้าที่ในการออกแบบสินค้าหรือบริการให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค
2. ราคา (Price) ธุรกิจจะต้องมีการกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการและเป็นธรรมกับผู้บริโภค
3. การจัดจำหน่าย (Place) เป็นกิจกรรมทางธุรกิจที่ทำให้สินค้าหรือบริการเกิดการกระจายจากแหล่งผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคอย่างถูกต้องเหมาะสม
4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารข้อมูลของธุรกิจเพื่อเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ธุรกิจผลิตขึ้นมาไปสู่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เพื่อช่วยกระตุ้นให้เกิดความต้องการสินค้าหรือบริการ

2.5.4 **หน้าที่ทางการเงิน** เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม 2 ประเภท คือ

1. การจัดหาเงินทุน โดยการระดมเงินทุนในการดำเนินธุรกิจจากแหล่งเงินทุนทั้งภายในและภายนอก เช่น ทุนของตนเอง จากผู้ถือหุ้น จากกำไรสะสม และจากเจ้าหนี้

2. การใช้เงินทุน เป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินทุนที่มีให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดในด้านต่าง ๆ เช่น การลงทุนในสิ่งก่อสร้าง

2.5.5 **หน้าที่ทางการบัญชี**

การบัญชีเป็นการบันทึก รวบรวม วิเคราะห์ เก็บรักษาข้อมูลทางการเงิน และจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อนำเสนอแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้และรัฐบาล

2.5.6 **หน้าที่ด้านการวิจัยและพัฒนา**

การวิจัยและพัฒนาเป็นการอาศัยข้อมูลส่วนหนึ่งที่ได้จากวิธีการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อนำมาช่วยในการตัดสินใจกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อพัฒนารูปแบบสินค้า ซึ่งในปัจจุบันงานวิจัยนับได้ว่าเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจอยู่รอด

2.5.7 หน้าที่ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน โดยมีขั้นตอนการกำหนดกระบวนการสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนา การบริหาร ค่าจ้าง การควบคุม การสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ แก่พนักงาน

2.5.8 หน้าที่ในการจัดหาข้อมูลทางธุรกิจ

การจัดหาข้อมูลทางธุรกิจเป็นการจัดหารายละเอียดข้อมูลทางธุรกิจเพื่อให้ผู้บริหารได้นำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินธุรกิจ เช่น การกำหนดนโยบาย การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด

2.5.9 หน้าที่ในการประสานงาน

การประสานงานโดยจะอาศัยการติดต่อสื่อสาร (Communication) ใช้เป็นเครื่องมือในการประสานงาน ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

2.6 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

2.6.1 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจในอดีต

1. Man (คน) ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะธุรกิจต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยแรงงาน พนักงาน ผู้บริหาร ตลอดจนลูกค้า
2. Money (เงิน) เป็นปัจจัยการดำเนินธุรกิจที่จะต้องนำเงินมาใช้ในการลงทุนเพื่อให้เกิดการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการวางแผนการใช้เงินทุนที่ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินธุรกิจไม่ประสบปัญหาทางการเงิน
3. Material (วัตถุดิบ) เป็นปัจจัยหรือสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในกระบวนการแปรรูปให้เกิดเป็นสินค้า ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการใช้วัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพเกิดและเกิดประโยชน์สูงสุด และลดการสูญเสียวัตถุดิบจากขั้นตอนในการผลิตให้มากที่สุด
4. Method (วิธีปฏิบัติงาน) เป็นวิธีการในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งต้องมีการวางแผนและควบคุมกระบวนการในแต่ละขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกกิจการที่อาจเกิดสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

2.6.2 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน

1. คนหรือทรัพยากรมนุษย์ (Man) หมายถึง แรงงาน พนักงาน ผู้บริหาร ตลอดจนลูกค้า ผู้ใช้หรือผู้บริโภค ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุด เพราะการทำธุรกิจหรือดำเนินการใดๆ จะต้องเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยคน ทั้งในด้านความคิด การวางแผน การดำเนินการ

2. เงิน (Money) หมายถึง เงินที่ใช้ในลงทุนทำธุรกิจ ซึ่งที่มาของแหล่งเงินนั้นจะได้มาจาก 2 แหล่งด้วยกัน คือ มาจากแหล่งเงินทุนภายในจากทุนของเจ้าของและการระดมทุน หรือแหล่งเงินทุนภายนอกจากการกู้ยืม

3. เครื่องจักร (Machine) หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกระบวนการผลิต

4. วัตถุดิบ (Material) หมายถึง คือ วัสดุสิ่งของ วัตถุดิบ ชิ้นส่วนอะไหล่ ผลิตภัณฑ์ บริการหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งมีส่วนนำมาใช้ในการผลิตสินค้า

5. การตลาด (Marketing) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ใช้ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าในทางที่เป็นประโยชน์แก่องค์กรธุรกิจ

6. วิธีปฏิบัติงาน (Method) คือ วิธีการ ขั้นตอน หรือขบวนการในการทำธุรกิจ ความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่จะมาจากการที่องค์กรมีการกำหนดขั้นตอนแนวทางในการดำเนินงานที่ดีการที่จะมีแนวทางการปฏิบัติงานและขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจที่ดีได้ ควรต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีการวางแผนจัดการ

7. ข้อมูลข่าวสาร (Message) คือ การให้ความสำคัญในการจัดการข่าวสาร เริ่มเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการใช้ระบบเครือข่ายการสื่อสาร (Social Network) และก้าวเข้าสู่การเป็นโลกไร้พรมแดน การติดต่อเชื่อมโยงสื่อสารกันเป็นระบบเครือข่ายมีความสามารถทำไปได้ครอบคลุมทั่วโลกทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็ว

8. ขวัญและกำลังใจ (Morale) คือ การทำงานที่มองเห็นถึงความสำคัญของคน จึงมีการเพิ่มในส่วนของคุณค่าจิตใจผู้ทำงานที่ควรมีการให้กำลังใจ ให้ความสำคัญกับการทำงานสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้มีมากขึ้น

2.7 เงินทุนและแหล่งเงินทุน

2.7.1 เงินทุน

เงินทุน หมายถึง เงินตราที่ผู้ประกอบการจัดหามา เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนที่คุ้มค่า เงินทุนจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ในปัจจุบันที่ต้องนำมาใช้ตั้งแต่การเริ่มต้นกิจการและก่อให้เกิดกิจกรรมทางธุรกิจ

2.7.2 ประเภทของเงินทุน

ธุรกิจที่เริ่มก่อตั้งมักจะมีความต้องการในการใช้เงินทุนในการลงทุน 2 ประเภท ได้แก่

1. เงินทุนถาวร หมายถึง เงินทุนที่ธุรกิจนำไปซื้อทรัพย์สินที่มีความมั่นคงถาวร และมีอายุการใช้งานนานหรืออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร โรงงาน
2. เงินทุนหมุนเวียน หมายถึง เงินทุนที่ธุรกิจนำไปลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการ

2.7.3 แหล่งเงินทุน

การประกอบธุรกิจจะต้องคำนึงถึงการใช้แหล่งเงินทุนอย่างเหมาะสมเพื่อ
ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แหล่งเงินทุนจากส่วนของเจ้าของกิจการหรือภายในกิจการ คือ เงิน
ออมหรือเงินสะสมของเจ้าของธุรกิจ เงินที่ได้จากผลกำไรของกิจการ รวมถึงการระดม
ทุนจากการขายหุ้นภายในกิจการ

2. แหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมหรือภายนอกกิจการ คือ เงินที่ได้จากการ
กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันทางการเงิน เช่น สินเชื่อการเบิกเงินเกินบัญชี
สินเชื่อเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการนำเข้าและส่งออก

2.8 การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน

การวางแผนทางการเงินและการจัดทำงบประมาณทางการเงินสำหรับธุรกิจ การวางแผนทางการเงินจำเป็นสำหรับการดำเนินงานด้านธุรกิจ ผู้จัดการทางการเงินมักวางแผนล่วงหน้าสำหรับด้านต่าง ๆ เช่นการซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต หรือเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิต การส่งเสริมการจัดจำหน่ายเพื่อเพิ่มการขาย การเพิ่มบุคลากรของแผนกต่าง ๆ เพื่อการขยายงาน

การวางแผนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น

2.8.1 ลักษณะการวางแผนทางการเงิน สามารถแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ การบริหารจัดการเงินหรือรายได้ที่ได้มา และใช้เงินนั้นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. การวางแผนการเงินสำหรับธุรกิจ การวางแผนทางการเงินจำเป็นในการดำเนินงานธุรกิจโดยจะวางแผนล่วงหน้าต่าง ๆ

2.8.2 ขั้นตอนการวางแผนทางการเงิน

1. ประเมินฐานะการเงิน สิ่งสะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบุคคล ไม่ใช่ สินทรัพย์ที่มีอยู่ แต่เป็น “ความมั่งคั่งสุทธิ” ซึ่งสามารถประเมินได้โดยการจัดทำบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินแล้วนำมา คำนวณ ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์รวม} - \text{หนี้สินรวม} = \text{ความมั่งคั่งสุทธิ}$$

2. ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน ควรมีการตั้งเป้าหมายและกำหนดเวลาที่จะพิชิตเป้าหมายให้ชัดเจน รวมถึงมีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายให้สอดคล้องกับความสามารถทางการเงินในช่วงเวลานั้น ๆ เช่น หากในขณะนี้มียาได้น้อยหรือภาวะทางการเงินมาก

3. จัดทำแผนทางการเงิน ควรมีการจัดทำแผนการบริหารเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น เราจะใช้จ่ายเงินอย่างไร หากรายได้เพิ่มเติมจากแหล่งไหน หรือนำไปลงทุนอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้โดยต้องจัดสรรระยะเวลาของแผนให้สัมพันธ์กับรายได้และภาวะทางการเงิน

4. ดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความมุ่งมั่นและมีวินัย เพราะหากขาดการปฏิบัติที่จริงจังและต่อเนื่อง ก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมายได้

5. ตรวจสอบและปรับแผนตามสถานการณ์ ควรหมั่นตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอว่า ทุกอย่างเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนก็ต้องหาสาเหตุว่าเกิดจากตัวเราหรือมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน แล้วปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.8.3 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน ได้แก่

1. รัฐบาล เป็นผู้จัดหาสินค้าหรือบริการสาธารณะ
2. ธุรกิจ เป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการ ซึ่งในการผลิตสินค้าก็ต้องการแรงงาน ที่ดิน และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้บริโภค เป็นผู้มีบทบาทในการวางแผนทางการเงินมาก คือการตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภค

2.9 กำเลที่ต้งของธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

2.9.1 ทำเลที่ตั้งของธุรกิจ

1. **แหล่งวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติ** การตั้งสถานประกอบการหรือการธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมนั้น วัตถุดิบนับเป็นสิ่งสำคัญที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งในการจัดตั้งสถานประกอบการธุรกิจจึงต้องคำนึงถึงแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ผลิต เช่น ควรจะอยู่ในแหล่งวัตถุดิบหรืออยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพ

2. **แหล่งแรงงาน ซึ่งแรงงาน** หมายถึง สิ่งที่ได้จากความสามารถของมนุษย์ทั้งแรงงานที่ได้จากแรงกายและแรงงานที่ได้จากความคิด หรืออีกนัยหนึ่งคือผู้ดำเนินการหรือปฏิบัติหน้าที่ในการผลิตสินค้าหรือบริการตามที่ต้องการ โดยมีผลตอบแทนคือ ค่าจ้าง

3. **ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง** การเลือกสถานที่ประกอบการธุรกิจ จะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ดังนี้ (1) ค่าขนส่งวัตถุดิบ

(2) ค่าขนส่งสินค้าไปเพื่อเก็บรักษา

(3) ค่าขนส่งสินค้าออกจำหน่าย

4. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การเลือกทำเลที่ตั้งสถานประกอบการ
คำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนี้

(1) สาธารณูปโภค การเลือกสถานที่ประกอบการควรมีระบบ
สาธารณูปโภคที่สะดวก เช่น การประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์

(2) สถานพยาบาลหรือโรงพยาบาล เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องคำนึง
เนื่องจากในกระบวนการทำงานการปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการอาจเกิดอุบัติเหตุ

(3) สถานีตำรวจ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีส่วนช่วยสถานประกอบการใน
ด้านการป้องกันและปราบปรามปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้

(4) สถานีดับเพลิง ในกรณีที่สถานประกอบการอาจเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน
เช่น ไฟไหม้ถ้าสถานประกอบการอยู่ใกล้สถานีดับเพลิงจะแก้ปัญหาได้ทันท่วงที

5. แหล่งลูกค้า สำหรับการจำหน่ายสินค้าของการประกอบกิจการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมจะจำหน่ายครั้งละเป็นจำนวนมาก ผู้มาซื้อคือผู้ค้าคนกลาง จึงไม่จำเป็นต้องเลือกสถานที่ตั้งใกล้ผู้บริโภคโดยตรง แต่จะต้องมีการเข้าถึงลูกค้าโดยการให้ข้อมูลของสินค้าผ่านการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

6. กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ การเลือกสถานที่ประกอบการจะต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานที่ประกอบธุรกิจที่จะต้องทราบเพื่อไม่ให้ขัดต่อกฎหมายเช่น การจดทะเบียนพาณิชย์ กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ กฎหมายเกี่ยวข้องกับภาษีอากรกฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงานและประกันสังคม กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ

7. แหล่งเงินทุน เงินทุนถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของธุรกิจ มีอิทธิพลและมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกิจการ การมีเงินทุนที่เพียงพอทำให้ธุรกิจมีสภาพที่คล่องตัว การดำเนินงานสะดวกและเป็นไปอย่างราบรื่น รวมทั้งสามารถที่จะขยายกิจการเพิ่มขึ้นในอนาคตได้ หรือภายในกิจการและแหล่งเงินทุนที่มาจากการกู้ยืมหรือภายนอกกิจการ

2.9.2 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคหรือมีอิทธิพลต่อการดำเนินธุรกิจ สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายใน คือ ปัจจัยแวดล้อมภายในกิจการที่สามารถควบคุมได้หรือสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่

(1) วัตถุประสงค์ของธุรกิจ เป้าหมายที่สำคัญในการประกอบธุรกิจทุกประเภท คือ การได้มาซึ่งกำไรสูงสุด

(2) กลยุทธ์ของกิจการ กลยุทธ์จะเป็นตัวกำหนดทิศทางการทำงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร

(3) บุคลากรและความสามารถของบุคลากร บุคลากรถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งการที่จะได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการคัดเลือกให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานหรือเรียกว่า “จัดคนให้เหมาะสมกับงาน”

(4) การจัดการ (Management) เป็นกระบวนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ บุคลากร เงินทุน เครื่องจักรและวัตถุดิบที่มีภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. **สภาพแวดล้อมภายนอก** คือ ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อธุรกิจ หรือไม่สามารถควบคุมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการได้ หรือเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ได้แก่

(1) ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ซึ่งได้แก่ ขนาดของประชากร อัตราการเกิด อายุ เพศ การศึกษา อัตราการแต่งงาน การหย่าร้าง การตาย การกระจายของประชากร ตามหลักภูมิศาสตร์ การย้ายที่อยู่ ความหนาแน่นของประชากร

(2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจอย่างยิ่ง ถ้าหากสภาพเศรษฐกิจดีก็จะเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

(3) ปัจจัยทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนั้นมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อองค์กรธุรกิจมาก

(4) ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล นโยบายของรัฐบาล แนวโน้มการออกกฎหมาย ข้อบังคับและพระราชบัญญัติต่าง ๆ เช่น กฎหมายภาษีอากร ค่าแรงขั้นต่ำพระราชบัญญัติโรงงาน และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตรงต่อการดำเนินงานของธุรกิจ

(5) ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ทักษะคน ค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลสังคมในขณะนั้น โดยวัฒนธรรมจะมีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ของบุคคลสถาบันทางสังคมและอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบริโภคสินค้า เจ้าของธุรกิจจะต้องมีการวิจัยศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคม

(6) ปัจจัยทางด้านคู่แข่งชั้น คือ การมีผู้ประกอบการรายอื่นที่ทำธุรกิจเหมือนกัน จะมีผลกระทบต่อยอดขายและกำไรของกิจการ ซึ่งในบางครั้งเราต้องติดตามกลยุทธ์ทางการตลาดและข้อมูลของคู่แข่งชั้นที่กำลังจะดำเนินไปในทิศทางใด เพื่อที่กิจการของเราจะได้ปรับตัวหรือปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจในการแข่งขันได้

